

DSpace'in OpenAIRE ile Uyumlu Hale Getirilmesi

Sönmez ÇELİK

scelik@dogus.edu.tr

Doğuş Üniversitesi Kütüphanesi

Eylül 2012

Özet: Bu çalışma, OpenAIRE Rehberi 1.1 ve DRIVER Rehberi 2.0'a göre hazırlanmıştır. OpenAIRE Rehberi 1.1'de belirtilen zorunluluklar ile kurumsal arşivlerdeki varsayılan yapılandırma üzerinde yapılması gereken bazı düzenlemeler üzerinde durulmuştur. Bu düzenlemeler, OpenDOAR ve ROAR'a göre dünyanın en popüler kurumsal arşiv platformu olan DSpace için yapılmıştır.

Bu doküman OpenAIRE Rehberi 1.1'in tamamını kapsamamaktadır. Ancak kurumsal arşiv yöneticileri OpenAIRE ile kurumsal arşivlerini uyumlu hale getirme hususundaki problemlerine çözüm bulabilirler.

Uyumluluk için Gereklilikler

OpenAIRE Rehberi FP7 Açık Erişim plot projesiyle kurumsal arşivlerin uyumlu hale getirilmesi için tüm açıklama ve gereksinimleri içerir.

Zorunlu Bileşenler

Kurumsal arşivlerde temel düzenleme için OpenAIRE Rehberi 1.1'in 8 ve 9'uncu sayfalarındaki "**All the elements: a brief description**" (Tüm elemanlar: kısa bir tanımlama) tablolarını kullanabilirsiniz.

Rehberde belirtilen zorunlu bileşenler aşağıda özetlenmiştir:

- **Zorunlu Üst Veri elemanları:** Aşağıdaki elemanlar kurumsal arşivlerin arayüzlerinden OAI-PMH aracılığıyla sağlanan Dublin Core üst verilerini içermelidir:
 - **dc:title**(yayın başlığı)
 - **dc:creator** (input-forms.xml dosyasındaki **dc:contributor** olarak kodlanan bu eleman oai_dc üst veri harmanlamasında **dc:creator** olarak planlanır/haritalanır)
 - **dc:date** (yayın tarihi)
 - **dc:type** (yayın türü: DRIVER Rehberi 2.0, sayfa 69'da belirtildiği üzere yayınların türünün tanımlanması için kullanılır.)
 - **dc:identifier** (yayının kimlik numarası veya kodunun girilmesi için kullanılır)
 - **dc:relation** (projeID : OpenAIRE Rehberi 1.1, sayfa 6'da belirtildiği gibi olmalıdır ve kurumların bilgisi dahilinde bir proje listesi gibi desteklenen FP7 destekli projeler için kullanılır.)
 - **dc:rights** (Kurumsal arşivler için uygulanabilir altküme veya OpenAIRE Rehberi 1.1, sayfa 7'de tanımlanan Erişim Hakları "**accessRights**" değeri için kullanılır).

DSpace 1.7.0 Sürümünde Uygulama

input-forms.xml Dosyasında Düzenleme (DSpace yolu: ...\\dSPACE\\config\\input-forms.xml)

Yayın Türü Değerleri ve Düzenlenmesi

Doküman türlerini bulmak ve düzenlemek için "input-forms.xml" dosyası içinde **value-pairs-name="common_types"** karakter dizisini arayabilirsiniz. Aşağıda listelenen doküman türü (**common_types**) elemanları her kurum tarafından uygulanmalıdır:

```
<value-pairs value-pairs-name="common_types" dc-term="type">
  <pair>
    <displayed-value>Animation</displayed-value>
    <stored-value>Animation</stored-value>
  </pair>
```

<pair>
<displayed-value>Article</displayed-value>
<stored-value>Article</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Book</displayed-value>
<stored-value>Book</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Book chapter</displayed-value>
<stored-value>Book chapter</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Dataset</displayed-value>
<stored-value>Dataset</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Learning Object</displayed-value>
<stored-value>Learning Object</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Image</displayed-value>
<stored-value>Image</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Image, 3-D</displayed-value>
<stored-value>Image, 3-D</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Map</displayed-value>
<stored-value>Map</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Musical Score</displayed-value>
<stored-value>Musical Score</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Plan or blueprint</displayed-value>
<stored-value>Plan or blueprint</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Preprint</displayed-value>
<stored-value>Preprint</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Presentation</displayed-value>
<stored-value>Presentation</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Recording, acoustical</displayed-value>
<stored-value>Recording, acoustical</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Recording, musical</displayed-value>
<stored-value>Recording, musical</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Recording, oral</displayed-value>
<stored-value>Recording, oral</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Software</displayed-value>
<stored-value>Software</stored-value>

```
</pair>
<pair>
  <displayed-value>Technical Report</displayed-value>
  <stored-value>Technical Report</stored-value>
</pair>
<pair>
  <displayed-value>Thesis</displayed-value>
  <stored-value>Thesis</stored-value>
</pair>
<pair>
  <displayed-value>Video</displayed-value>
  <stored-value>Video</stored-value>
</pair>
<pair>
  <displayed-value>Working Paper</displayed-value>
  <stored-value>Working Paper</stored-value>
</pair>
<pair>
  <displayed-value>Other</displayed-value>
  <stored-value>Other</stored-value>
</pair>
</value-pairs>
```

İzin Verilmiş Dilleri Değiştirme / Ekleme

“input-forms.xml” dosyasında **ISO 639-1** biçimleri ile izin verilmiş dilleri değiştirebilir veya yeni diller ekleyebilirsiniz. Dil dosyalarının “input-forms.xml”de nasıl tanımlandığı aşağıda gösterilmiştir:

```
<value-pairs value-pairs-name="common_iso_languages" dc-term="language_iso">
  <pair>
    <displayed-value>N/A</displayed-value>
    <stored-value></stored-value>
  </pair>
  <pair>
    <displayed-value>Turkish</displayed-value>
    <stored-value>tur</stored-value>
  </pair>
  <pair>
    <pair>
      <displayed-value>English (United States)</displayed-value>
      <stored-value>en_US</stored-value>
    </pair>
    <pair>
      <displayed-value>English</displayed-value>
      <stored-value>en</stored-value>
    </pair>
    <pair>
      <displayed-value>Spanish</displayed-value>
      <stored-value>es</stored-value>
    </pair>
    <pair>
      <displayed-value>German</displayed-value>
      <stored-value>de</stored-value>
    </pair>
    <pair>
      <displayed-value>French</displayed-value>
      <stored-value>fr</stored-value>
    </pair>
    <pair>
      <displayed-value>Italian</displayed-value>
      <stored-value>it</stored-value>
    </pair>
  </pair>
```

```
<displayed-value>Japanese</displayed-value>
<stored-value>ja</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Chinese</displayed-value>
<stored-value>zh</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>(Other)</displayed-value>
<stored-value>other</stored-value>
</pair>
</value-pairs>
```

Kayıt Formunda projectID Tanıtımı

OpenAIRE Rehberi 1.1'de **projectID**, "**dc:relation**" olarak planlanmıştır ve aşağıdaki örnekte olduğu gibi kodlanmalıdır:

```
<dc:relation>
info:eu-repo/grantAgreement/EC/FP7/12345
</dc:relation>
```

Yine, "input-forms.xml" dosyasına aşağıdaki örnekte belirtildiği gibi opsiyonel bir alan eklenmelidir:

```
<field>
<dc-schema>dc</dc-schema>
<dc-element>relation</dc-element>
<dc-qualifier></dc-qualifier>
<repeatable>true</repeatable>
<label>FP7 Grant Agreement Number</label>
<input-type>onebox</input-type>
<hint>Madatory for FP7 funded resources. Format: info:eurepo/grantAgreement/EC/FP7/12345</hint>
<required></required>
</field>
```

Eğer FP7 (ÇP7) tarafından desteklenen kurumunuza ait projeleri biliyorsanız, **Erişim Hakları (Access Rights)** başlığı altında açıklanan prosedürleri takip ederek düzenleyebilirsiniz.

Zorunlu "dc:creator" ve "dc:type"

OpenAIRE Rehberi 1.1 sayfa 8'deki tabloda özetlenen "**dc:creator**" ve "**dc:type**" elemanları gereklidir ve yazar adları aşağıdaki şemada belirtildiği gibi olmalıdır ve zorunludur (Örneğin; Soyadı, Adı).

"dc:contributor (author)" (bu eleman oai_dc üst veri harmanlamasında "dc:creator" olarak planlanır/haritalanır) ve "dc: type" için alanların eleman tanımlaması kısmı (<required>) içinde zorunlu olduğunu belirtilir. input-forms.xml'de düzenlemeler aşağıda belirtildiği gibi yapılmalıdır:

```
<field>
<dc-schema>dc</dc-schema>
<dc-element>contributor</dc-element>
<dc-qualifier>author</dc-qualifier>
<repeatable>true</repeatable>
<label>Authors</label>
<input-type>name</input-type>
<hint>Enter the names of the authors of this item below.</hint>
<required>You must enter a Author name for this item.</required>
</field>
```

```
<field>
<dc-schema>dc</dc-schema>
<dc-element>type</dc-element>
<dc-qualifier></dc-qualifier>
```

```
<repeatable>true</repeatable>
<label>Type</label>
<input-type value-pairs-name="common_types">dropdown</input-type>
<hint> Select the type(s) of content of the item. To select more than one value in the list, you may have to hold down the
"CTRL" or "Shift" key.</hint>
<required>You must select a document type for this item.</required>
</field>
```

Erişim Hakları (Access Rights)

OpenAIRE Rehberi 1.1, sayfa 7 de işaret edildiği gibi bir çalışmanın erişim haklarını bildirmek zorunludur. Bu haklar

<http://wiki.surffoundation.nl/display/standards/info-eu-repo/#info-eu-repo-AccessRights> adresinde ifade edildiği gibi tanımlanmalı ve "**dc:right**" alanında belirtilmelidir.

Erişim hakları (dc:right) kodlamasını **input-forms.xml**'de aşağıda belirtildiği gibi düzenlemelidir:

```
<field>
<dc-schema>dc</dc-schema>
<dc-element>rights</dc-element>
<dc-qualifier></dc-qualifier>
<repeatable>>false</repeatable>
<label>Access Rights</label>
<input-type value-pairs-name="common_rights">dropdown</input-type>
<hint>Select the access rights for this item.</hint>
<required>You must select the access right for this item.</required>
</field>
```

Erişim hakları "**form-value-pairs**" içinde aşağıdaki şekilde belirtilir:

```
<value-pairs value-pairs-name="common_rights" dc-term="rights">
<pair>
<displayed-value>N/A</displayed-value>
<stored-value></stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Open Access</displayed-value>
<stored-value>info:eu-repo/semantics/openAccess</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Embargoed Access</displayed-value>
<stored-value>info:eu-repo/semantics/embargoedAccess</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Restricted Access</displayed-value>
<stored-value>info:eu-repo/semantics/restrictedAccess</stored-value>
</pair>
<pair>
<displayed-value>Closed Access</displayed-value>
<stored-value>info:eu-repo/semantics/closedAccess</stored-value>
</pair>
</value-pairs>
```

EC_fundedresources Ayarları

Bu ayarlardan sonra DSpace'de OpenAIRE adında yeni bir Bölüm oluşturmalısınız. Eğer kurumsal arşivde daha önceden kaydedilmiş FP7 (ÇP7) destekli yayın var ise bunları bu koleksiyona bağlamalısınız (mapping).

Test

Kurumsal arşivinizi OpenAIRE sayfasında belirtilen yolları takip ederek kayıt etmelisiniz ve ardından uyumluluğunu için OpenAIRE sayfasındaki online testi uygulamalısınız.

Kaynaklar:

OpenAIRE Guidelines v1.1. http://www.openaire.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=207&lang=en

DRIVER Guidelines v2.0. <http://www.driver-support.eu/managers.html>

Repository Managers and Administrators Quick Guide to facilitate compatibility with OpenAIRE Guidelines.

http://www.openaire.eu/index.php?option=com_attachments&task=download&id=87%E2%8C%A9%3Den